

تەۋرات دەۋرىىدە ئىسرايىلدا يۈز بەرگەن مۇھىم ۋەقەلەر

1. ئىبراھىم، ساراھ و تەراھ قانائان زىمەنغا بارماقچى بولۇپ،

ئۇر شەھىدىن چىقىن.

(a) ئۇلار هاران شەھىرىدە توختاڭ قالىلدۇ.

2. ئىبراھىمنىڭ ئىككى ئوغلى - ئىسەھات (ساراھتنىن) و ئىسمائىل (دېدىكى

ھەجەردەن) تۈزۈلدى. ئىسەھاتنىن ياقۇپ و ئەسۋاۋ (رېڭاھدىن) تۆرلىدۇ.

ياقۇپتنىن ئۇن ئىككى ئوغۇل، بىر قىز تۈرلىدۇ.

3. يۈسۈق قولۇلقا سېتىلىپ مىسرىغا ئېلىپ بېرىلىدۇ. ئۇ پىرەۋەننىڭ قول ئاستىدا مىسرىغا ۋەزىر

بولىدۇ. ياقۇپ و ئەسۋاۋ لىرى فەھەتچىلىكتە ئورۇق ئىزدەپ مىسرىغا جوشىدۇ.

ئۇلارنى قىسىل كىلىپ گوشىن زىمەنغا ئولمۇرلاشتۇرۇدۇ («يارىتلىش» مۇشۇ يەردە توختايدۇ).

4. ئىسرايىللار مىسىردا ئۇللولقا پۇشىدۇ. 400 يىلىدىن كېيىن، مۇسا پەيغەمبەر ئۇلارنى

مىسىردىن بېتەكلىپ چىقىدۇ («مىسىردىن چىقىش»).

مۇسا پەيغەمبەرگە سانىي تېبىدە «مۇقەددەس قانۇن» ۋەھى قىلىنىدۇ.

5. 12 پايلاچى قانائان زىمەننى زارايدۇ، ھەمما ئىسرايىللار ئىشىنە سلىكتىن زىمەنغا

تېگەلەيدۇ، چۈل-باياۋاندا 40 يىل كېزىپ بۈردى («مۇل-باياۋاندىكى سېپەر»).

6. ئىسرايىللار ئىئورادان دەرياسىنىن ئۆتۈشىن ئاۋۇال مۇسا پەيغەمبەر ھەندىنى

شىكىنچى قېتىم ئۇلارغا شەھىلەيدۇ («قاونۇن شەرھى»).

7. يېشۇقا پەيغەمبەرنىڭ يېتەكچىلىكى بىلەن ئىسرايىللار قانائان زىمەنغا كىرىدۇ،

ئۇنى ئىككىلىدۇ. يېشۇقا ئۇلارغا زىمەننى تەقسىم قىلىدۇ. يېغىلىق دەۋر -

باخۇر ھاكىملار» مۇكۇمرانلىق قىلىدۇ.

پادشاھلىق دەۋرى - سائۇل، داۋۇت، سولایمان. پادشاھلىق بۇلۇندىدۇ -

جەنۇتىا «يەھۇد»، شىمالدا «ئىسرايىل».

8. شىمالىي پادشاھلىق («ئىسرايىل») ئاسۇریيە ئىمپېرىيەسى تەرىپىدىن

سۈرگۈن قىلىنىدۇ. سۈرگۈن بولغانلارنىڭ كۆپ قىسىي قايتىپ

«ياشۇڭا پادشاھلىق» («ياشۇڭا پادشاھلىق») كىلىلمىدىن (ملادىيىدىن ئىلگىرىكى 721-يىل)

9. (150 يىلدىن كېيىن) جەنۇتىي پادشاھلىق («يەھۇد»)

«ساموئىل (1 و 2)»، «پادشاھلار (1 و 2)»، «تارىخ-تازىكىرە (1 و 2)» (ملادىيىدىن ئىلگىرىكى 586-يىل)

10. 70 يىل سۈرگۈن بولغاندىن كېيىن،

ئىسرايىللارنىڭ سادىق بىر قىسىي ئەزرا و

نەھەمپىالارنىڭ يېتەكچىلىكىدە قانائان

زىمەنغا قىيىندۇ.

11. خۇدانىڭ خەلقى پادشاھىز ھالدا قانائان زىمەندا

تۈرىدۇ، تەۋراننىڭ ئاخىرقى قىسىي.

(«مالاکى پەيغەمبەر») ملادىيىدىن ئىلگىرىكى

400-يىلى ئەتتىپدا يېزىلىدۇ.

ئىسرايىللار ئاۋۇال گېرگ ئاندىن رىم ئىمپېرىيەسى تەرىپىدىن

ھۆكۈمرانلىق قىلىنىدۇ. ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى كۆپ ئادەملەر خۇدا

ھەۋەتىدىغان قۇقۇزغۇچى-مەسەنەي كۆتىدۇ.

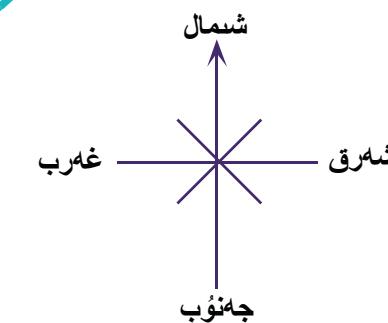
تەۋرات دەۋرىنىڭ ناملىرى

3 دېگەنلەر ئىبراھىم دەۋرىدىن

مەسەنەڭ دۇنياغا كېلىشىڭىچە بولغان

ئەڭ مۇھىم ئىش-ۋەقەلە زىنى كۆرسىتىدۇ

نەنە ۋە ئاسۇریيە

بەبىل

ئۇر

پارس قولتۇقى

تەۋراتنىكى پەيغەمبەرلەر -- ئۇلارنىڭ دەۋولىرى
1. سۈرگۈن بولۇشتن ئىلگىرىكى پەيغەمبەرلەر
2. سۈرگۈن بولۇش مەركىلىدىكى پەيغەمبەرلەر
3. سۈرگۈن بولغاندىن كېپىنكى پەيغەمبەرلەر

تەۋرات دەۋرىنىڭ تارىخنى كۆرسىتىدۇغان خەرتە